

Mossegar la poma

Francesc Serés

Suggeriment (musical)

Til·la

MOSSEGAR LA POMA

La bellesa provocadora de les pomes atrau i atrapa. Incita a mossegar i posseir-les dins del nostre cos/cor. Donen vida i sembla que ens fan intel·ligents, seductors i immortals. Ens les roben i perdem força, morint a poc a poc fins que tornen a temptar-nos i masteguem de nou aqueix dolç, aspre i àcid sabor.

I per aconseguir-les estan les llegendes i contes tenyits de roig. Com tracten de déus, herois i éssers màgics les pomes són d'or i tenen el poder de la immortalitat però també són discòrdia, ambició, enveja i cobdícia.

El jardí de les Hespérides tenia un arbre de pomes d'or, fruits de la immortalitat, que Gea (la Terra) havia regalat a Hera per les seves noces amb Zeus. Estava cuidat per les nimfes del capvespre i un drac de cent caps. L'onzè treball d'Hèracles va ser robar les pomes d'or per ordre d'Euristeu. En lliurar-li-les, aquest li va dir que provocaria la còlera dels déus, per això Euristeu les va rebutjar. Hèracles li les va entregar, a Atena, i ella les va tornar a posar on estaven.

La guerra de Troia també va ser provocada per una poma d'or amb la inscripció "per a la més bella" que Eris, deessa de la discòrdia, va deixar caure, i tres deesses, Hera, Atena i Afrodita, la van voler per a sí mateix. Paris, fill del rei de Troia, va ser nomenat jutge per Zeus i va triar Afrodita que li va prometre l'amor de la dona més bella del món, Helena, esposa de Melenau, rei d'Esparta.

Algunes històries han tingut la seva música.

A "L'Or del Rin" (primera part de la tetralogia de "L'anell del Nibelung" de Wagner) apareix Freia, deessa de l'amor que conrea pomes d'or que proporcionen l'eterna joventut als déus. Wotan, el seu cap, havia promès als dos gegants que han construït la seva nova llar, el Walhalla, lliurar-los a Freia. En donar-la als gegants i no disposar ja els déus de les pomes d'or, tots ells comencen a envellir. Hauran de convèncer els gegants i bescanviar Freia per l'or del Rin i l'anell, i així seguir sent eternament joves.

L'ocell de foc pertany a la mitologia eslava. És una au màgica que brilla intensament. Les seues plomes, fins i tot quan són arrancades, continuen brillant. La seua bellesa i poder màgic, diuen algunes llegendes, es deu a les pomes d'or de les quals s'alimenta.

L'OCELL DE FOC

És el títol del primer ballet d'Stravinsky (1910). Va ser encarregat per Diaghilev, empresari dels innovadors ballets russos.

El programa de l'estrena resumia:

"Ivan Zarevich veu un dia un ocell meravellós, tot d'or i de flames. El persegueix sense poder atrapar-lo i només aconsegueix arrancar-li una de les seves brillants plomes. La persecució el porta fins als dominis de Kastchei l'Immortal, el que mai no podrà dormir, el temible semidéu que ha convertit en pedra dotze cavallers i ha encisat les tretze princeses que durant el dia són estàtues i només durant la nit recuperen el seu estat normal".

La música, L'Ocell de foc, que conté el CD és una suite orquestral de 1945 que Stravinsky va adaptar com a Concert:

1. *Introducció*: El paisatge, la nit, el misteri, un jardí encantat, un arbre de pomes d'or envoltat per dotze estàtues de cavallers.
2. *L'Ocell de foc i la seva dansa – Variació de l'Ocell de foc*: Apareix l'Ocell de foc amb els seus colors brillants i comença la Dansa. Aquest està sent perseguit per Ivan i l'Ocell tracta de fugir. Ivan finalment el captura.
3. *Pantomima I*
4. *Pas de deux: L'Ocell de foc i el Zarevich Ivan*: L'Ocell li suplica, a Ivan, que el deixi lliure a canvi d'una de les seues plomes que el protegirà.
5. *Pantomima II*
6. *Scherzo: Dansa de les Princeses*: Tretze princeses juguen entorn de l'arbre de les pomes d'or.
7. *Pantomima III*
8. *Khorovod (ronda) de les Princeses*: Les princeses estan captives i el príncep Ivan s'enamora d'una d'elles. Clareja i les princeses han de retirar-s'hi.
9. *Dansa infernal del Rei Kaschei*: Apareix el malvat rei amb el seu seguici de monstres que atrapen Ivan per a convertir-lo en pedra. Ivan recorda la ploma protectora, l'agita i apareix l'Ocell de foc que persegueix els monstres que finalment cauen abatuts. Calma. Cal fer dormir Kaschei.
10. *Berceuse (cançó de bressol)*: L'Ocell amb el seu cant fa dormir a tots menys Ivan. L'Ocell de foc li lliura al príncep el cofre d'acer que conté l'ou amb l'ànima del malvat semidéu. El príncep pren l'ou i el destrueix, amb la qual cosa acaba amb la vida de Kaschei.
11. *Finale*: Els cavallers petrificats desperten. Alegria general. Apoteosi.

24 19

19

Fl. pic.

1° 2°

Cl. 2°

3°

1°

Ob. 1°

2° 3°

C. angl.

C. f. pic. (d)

1°

2°

C. f. bas (b)

leggiere
mf

leggiere
mf

mf

En record d'Emili Teixidor

Til·la